

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Кафедра практичної психології та педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник Навчально-наукового
інституту психології та
соціального захисту

_____ Василь Карабин

« ____ » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**1.2.3. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПСИХОЛОГІЇ**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність –

Спеціальність 053 «Психологія (практична психологія)»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація Практична психологія

(шифр і назва спеціальності)

Навчально-науковий інститут психології та соціального

захисту

(назва інституту, факультету)

Львів – 2019

Робоча програма нормативної дисципліни «Основи педагогіки та педагогічної психології» для студентів і курсантів за спеціальністю 053 «Психологія (практична психологія)». Львів : ЛДУ БЖД, 2019. 23 с.

Розробник – Литвин А. В., завідувач кафедри практичної психології та педагогіки, доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології та педагогіки

Протокол від “29” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри
практичної психології
та педагогіки

_____ Андрій Литвин
(підпис) (прізвище та ініціали)

“29” серпня 2019 року

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту

Протокол від “4” вересня 2019 року № 1

Голова
Вченої ради

_____ Василь Карабин
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній-ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 05 соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
	Спеціальність 053 «Психологія»		
Змістових модулів – 7	Спеціалізація: «Практична психологія»	Рік підготовки:	
Індивідуальні завдання		2	2
Загальна кількість годин – 240		Семестр	
		3,4	3,4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 у 3 семестрі, 2 у 4 семестрі; самостійної роботи студента – 9	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		48 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		48 год.	12 год.
		Лабораторні	
		Не передбачені	Не передбачені
		Самостійна робота	
		144 год.	216 год.
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю:			
екзамен	екзамен		

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання: аудиторних – 40,0 %, самостійна робота – 60,0 %;
- для заочної форми навчання: аудиторних – 10,0 %, самостійна робота – 90,0 %

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх психологів систематизованих психолого-педагогічних уявлень про систему освіти, знань про методологічні основи педагогіки, дидактику як теорію освіти і навчання, теорію і практику виховання; формування у майбутніх фахівців системного педагогічного мислення, вироблення необхідних умінь і навичок щодо організації та моделювання освітнього процесу, самооцінки й самоаналізу педагогічних явищ і ситуацій, професійно-педагогічної свідомості, а також, теоретичних знань і практичних умінь здійснювати психологічний супровід навчальної діяльності.

Завдання:

- ознайомити курсантів і студентів із найважливішими нормативними документами про освіту, сучасними педагогічними ідеями та теоріями;
- забезпечити оволодіння категорійним апаратом педагогіки;
- пробудити інтерес до педагогічної психології як науки;
- сформувати уявлення про сутність, зміст і структуру навчання та виховання, про суб'єктів педагогічного процесу та розвиток особистості під час навчальної діяльності;
- ознайомити із сучасними підходами до організації освітнього процесу, основними принципами та освітніми технологіями;
- розвинути педагогічне мислення та сформувати основні принципи культури педагогічного спілкування та взаємодії;
- усвідомити ключові явища педагогічної психології в їх основних характеристиках і закономірностях;
- навчити теоретично обґрунтовано описувати і пояснювати реальні педагогічні ситуації, виділяючи в них педагогічні завдання;
- виробити у студентів навички організації самостійної роботи у процесі навчання;
- виробити у студентів первинні навички дослідницької роботи, навички професійної рефлексії (самооцінки), виховати потребу самостійно поповнювати педагогічні знання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогіки та педагогічної психології» курсант (студент) повинен

знати:

- місце і роль педагогіки в системі гуманітарних наук, її основні поняття і категорії;
- етапи становлення і розвитку педагогіки в Україні та Європі;
- загальні характеристики педагогічного процесу;
- механізми та зміст педагогічної діяльності;
- закони, закономірності, принципи, основні форми і методи навчання й виховання, сучасні освітні технології;
- основні вимоги до перевірки і оцінки знань, умінь і навичок;
- методика попередження педагогічного конфлікту;
- понятійно-категоріальний апарат педагогічної психології;
- основні та додаткові методи дослідження педагогічної психології;
- психолого-педагогічні моделі провідних типів сучасного навчання;
- особливості вітчизняного та зарубіжного підходів до наукового розуміння психологічних принципів, закономірностей і методів ефективного виховання особистості;
- зміст психолого-педагогічної компетентності педагога, провідні чинники становлення фахівця в сучасній освітній системі;
- психологічну структуру, вікові особливості та детермінанти ефективної навчальної діяльності;

вміти:

- виявляти, описувати, пояснювати педагогічні факти, явища та процеси в реальному житті;
- застосовувати набуті знання й уміння в конкретних педагогічних ситуаціях і майбутній професійній діяльності;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, що виникають у процесі педагогічної взаємодії;
- розпізнавати та вирішувати конфліктні ситуації, що виникають під час педагогічної взаємодії;

- використовувати новітні освітні технології, застосовувати активні методи навчання й виховання в педагогічному процесі;
- на основі одержаних педагогічних знань конструювати свою професійну діяльність;
- оперувати поняттєво-категоріальним апаратом педагогічної психології;
- здійснювати порівняльний аналіз психологічних концепцій, теорій, дослідницьких підходів педагогічної психології;
- використовувати основні методичні засоби дослідження практичних психолого-педагогічних проблем в індивідуальній практиці;
- застосовувати здобуті знання, вміння та навички з метою аналізу психолого-педагогічних проблем суб'єктів педагогічного процесу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогіки.

- Тема 1.1. Педагогіка як наука про освіту.
- Тема 1.2. Розвиток і формування особистості.
- Тема 1.3. Вікова періодизація та індивідуальні особливості розвитку особистості.

Змістовий модуль 2. Історія педагогіки.

- Тема 2.1. Розвиток педагогічних ідей у Європі.
- Тема 2.2. Історія українського шкільництва педагогіки.

Змістовий модуль 3. Дидактика (теорія навчання).

- Тема 3.1. Історія розвитку та сучасні проблеми дидактики.
- Тема 3.2. Освітня система України та зміст освіти.
- Тема 3.3. Структура навчального процесу, дидактичні закономірності та принципи.
- Тема 3.4. Форми і методи навчання. Сучасні освітні технології.

Змістовий модуль 4. Теорія виховання.

- Тема 4.1. Зміст і структура виховного процесу.
- Тема 4.2. Основні закономірності, принципи і напрями виховання.
- Тема 4.3. Методи і форми виховної роботи.

Змістовий модуль 5. Педагогічна психологія як наука і навчальний предмет

- Тема 5.1. Місце педагогічної психології в системі наукового знання
- Тема 5.2. Історія виникнення і становлення педагогічної психології
- Тема 5.3. Методи педагогічної психології

Змістовий модуль 6. Навчання і виховання як феномени педагогічної психології

- Тема 6.1. Закономірності навчального процесу
- Тема 6.2. Психологія учіння
- Тема 6.3. Закономірності виховного впливу

Змістовий модуль 7. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології

- Тема 7.1. Психологія особистості вчителя
- Тема 7.2. Психологія педагогічної діяльності
- Тема 7.3. Психологічна характеристика педагогічної майстерності і стилів педагогічної діяльності

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лібораторні	інд. завд.	сам.робота		лекції	практичні	лібораторні	інд. завд.	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогіки.												
Тема 1.1. Педагогіка як наука про освіту.	6	2				4						
Тема 1.2. Розвиток і формування особистості.	8	2	2			4						
Тема 1.3. Вікова періодизація	8	2				6						

та індивідуальні особливості розвитку особистості.													
<i>Разом за змістовим модулем</i>	22	6	2			14							
Змістовий модуль 2. Історія педагогіки.													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 2.1. Розвиток педагогічних ідей у Європі.	14	4	2			8							
Тема 2.2. Історія українського шкільництва педагогіки.	16	4	2			10							
<i>Разом за змістовим модулем</i>	30	8	4			18							
Змістовий модуль 3. Дидактика (теорія навчання).													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 3.1. Історія розвитку та сучасні проблеми дидактики.	8	2	2			4							
Тема 3.2. Освітня система України та зміст освіти.	8	2				6							
Тема 3.3. Структура навчального процесу, дидактичні закономірності та принципи	14	4	2			8							
Тема 3.4. Форми і методи навчання. Сучасні освітні технології.	14	4	2			8							
<i>Разом за змістовим модулем</i>	44	12	6			26							
Змістовий модуль 4. Теорія виховання.													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 4.1. Зміст і структура виховного процесу.	8	2				6							
Тема 4.2. Основні закономірності і принципи виховання.	8	2	2			4							
Тема 4.3. Методи і форми виховної роботи	8	2	2			4							
<i>Разом за змістовим модулем</i>	24	6	4			14							

Змістовий модуль 5. Педагогічна психологія як наука і навчальний предмет.												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 5.1. Місце педагогічної психології в системі наукового знання.	10	2	2			6						
Тема 5.2. Історія виникнення і становлення педагогічної психології.	10	2	2			6						
Тема 5.3. Методи педагогічної психології	12		4			8						
<i>Разом за змістовим модулем</i>	32	4	8			20						
Змістовий модуль 6. Навчання і виховання як феномени педагогічної психології.												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 6.1. Закономірності навчального процесу.	14	2	4			8						
Тема 6.2. Психологія учіння.	14	2	4			8						
Тема 6.3. Закономірності виховного впливу	16	2	4			10						
<i>Разом за змістовим модулем</i>	44	6	12			26						
Змістовий модуль 7. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології.												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 7.1. Психологія особистості вчителя.	14	2	4			8						
Тема 7.2. Психологія педагогічної діяльності.	16	2	4			10						
Тема 7.3. Психологічна характеристика педагогічної майстерності і стилів педагогічної діяльності	14	4	4			8						
<i>Разом за змістовим модулем</i>	44	6	12			26						
Усього годин	240	48	48			144						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год.
1.	ЗМ1. Проблеми розвитку особистості та їх значення для виховання людини.	2
2.	ЗМ2. Становлення і розвиток педагогічних ідей в європейських країнах.	2
3.	ЗМ2. Розвиток педагогічної думки і шкільництва в Україні.	2
4.	ЗМ3. Сучасні види і концепції навчання.	2
5.	ЗМ3. Дидактичні принципи, форми і методи навчання.	2
6.	ЗМ3. Сучасні освітні технології.	2
7.	ЗМ4. Виховання як складова педагогічного процесу. Закономірності та принципи виховання.	2
8.	ЗМ4. Методи і організаційні форми виховної роботи	2
9.	ЗМ5. Предмет, задачі та методи педагогічної психології	2
10.	ЗМ5. Історія розвитку педагогічної психології як науки	2
11.	ЗМ5. Методологія та методи дослідження в педагогічній психології	4
12.	ЗМ6. Закономірності навчального процесу. Психологічна структура навчальної діяльності	4
13.	ЗМ6. Загальна характеристика педагогічної діяльності. Психологія учіння.	4
14.	ЗМ6. Закономірності виховного впливу	4
15.	ЗМ7. Психологія особистості вчителя. Педагогічні здібності в педагогічній діяльності	4
16.	ЗМ7. Психологія педагогічної діяльності.	4
17.	ЗМ7. Психологічна характеристика педагогічної майстерності і стилів педагогічної діяльності	4
	Разом	48

6. Темы практичних занять

Не передбачено

7. Темы лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Підготовка до практичних занять	38	
2.	Підготовка до здачі екзамену	4	
	Разом	42	

9. Індивідуальні завдання

За рішенням кафедри студенти готують реферати з окремих тем курсу, доповіді на студентську конференцію та ін.

10. Методи навчання

Провідна форма навчання – лекція. За характером пізнання впроваджуються аналітичний, індуктивний та дедуктивний методи. За рівнем самостійної діяльності – проблемний виклад і частково-пошуковий метод. Структура семінарського заняття містить: письмову роботу, питання для обговорення, практичні завдання, дискусію, підведення підсумків. На заняттях застосовуються інтерактивні методи навчання, поточне тестування.

11. Методи і форми контролю

Поточний контроль, контрольні роботи, екзамен.

Мета поточного контролю – оцінити ступінь засвоєння теоретичного і практичного матеріалу та рівень знань студентів із розділів дисципліни. Контроль здійснюється у формі усного й письмового опитувань, колективних дискусій і обговорень. Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру шляхом складання екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Критерії допуску до підсумкового контролю

До екзамену допускаються студенти, які мають належний рівень поточних знань і відпрацювали 75 % пропусків навчальних занять.

Студент, який з поважних причин пропустив заняття, має відпрацювати їх у двотижневий термін. Пропуски відпрацьовуються в позааудиторний час шляхом усного/письмового опитування або тестування у Віртуальному університеті.

Не допущені до екзамену студенти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи: 1) заборгованість із поточного контролю; 2) заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом написання контрольної роботи з усього пройденого впродовж семестру матеріалу. У разі позитивної оцінки на наступний день призначається ліквідація заборгованості з підсумкового контролю.

13. Питання для проведення підсумкового контролю

ЗМ 1-4

1. Становлення педагогіки як науки про навчання й виховання.
2. Предмет педагогіки і загальна характеристика її функцій.
3. Структура педагогіки як науки. Система педагогічних наук.
4. Категорії педагогіки (педагогічний процес, освіта, навчання, виховання) та їх взаємозв'язок.
5. Метод наукового дослідження, метод науково-педагогічного дослідження, методика дослідження.
6. Педагогічне спостереження як метод науково-педагогічного дослідження.
7. Порівняльна характеристика методів бесіди та інтерв'ю та особливості методики їх ефективного проведення.
8. Психолого-педагогічний експеримент як метод науково-педагогічного дослідження. Його основні етапи та їх зміст.
9. Характеристика методу вивчення продуктів діяльності.
10. Соціологічні методи дослідження у педагогіці. Особливості методу анкетування.
11. Метод рейтингу та метод узагальнених незалежних характеристик, та мета їх застосування у педагогічних дослідженнях.
12. Дослідження міжособистісних стосунків в учнівському колективі за допомогою методу соціометрії.

13. Метод тестування та його застосування в педагогічних дослідженнях.
14. Загальна характеристика використовуваних у науково-педагогічних дослідженнях математичних методів.
15. Логіка організації та проведення психолого-педагогічного дослідження і характеристика його етапів.
16. Поняття *особистість* у співвідношенні з поняттями *людина*, *індивід*, *індивідуальність*.
17. Сутність і зміст поняття *спадковості*.
18. *Задатки* як природні особливості людини.
19. *Середовище* як чинник впливу на розвиток особистості та її соціалізацію.
20. Механізм процесів інтеріоризації та екстеріоризації. Як вони впливають на розвиток і формування особистості?
21. Внутрішні суперечності як механізм розвитку особистості.
22. Обґрунтувати цілеспрямованість впливу навчання і виховання на розвиток особистості.
23. Поняття *вікова періодизація*, *віковий період*, *вікова криза*. Пояснити критерії їх визначення у процесі розвитку особистості за В. Крутецьким.
24. Особливості розвитку людини на перших стадіях раннього дитинства.
25. Розвиток психічних процесів і пізнавальної діяльності дитини у ранньому дитячому віці.
26. Становлення дитячої особистості у переддошкільному, дошкільному та молодшому шкільному віці.
27. Розвиток психіки особистості в підлітковому та юнацькому віці.
28. Загальна характеристика умов виникнення виховання у державах стародавнього світу. Перші школи.
29. Особливості виховання у Давній Греції й Римі. Спартанська та афінська системи виховання: мета і напрями.
30. Зародження перших педагогічних теорій у працях античних мислителів.
31. Зміст філософсько-педагогічних ідей Сократа та їх вплив на сучасну педагогіку.
32. Педагогічні погляди Платона.
33. Принцип природовідповідності у вченні Демокрита.
34. Філософсько-педагогічні погляди Аристотеля, його внесок у теорію виховання.
35. Педагогічна концепція Цицерона, її значення для розвитку теорії навчання й виховання.

36. Погляди на виховання М.-Ф. Квінтіліана. Втілення його ідей у подальшій педагогіці.
37. Загальна характеристика освітньої системи в епоху Середньовіччя. Педагогічна система томізму Ф. Аквінського.
38. Особливості розвитку шкіл та педагогічної думки епохи Відродження (погляди на виховання Вікторіно да Фельтре, Франсуа Рабле, Еразма Роттердамського).
39. Розвиток прогресивних педагогічних ідей в епоху Реформації.
40. Роль Я. А. Коменського у розвитку дидактики.
41. Педагогічні ідеї епохи Просвітництва (теорія природних прав людини Дж. Локка, переваги суспільного виховання в теорії К. Гельвеція, реальна школа Д. Дідро, педагогічна система Ж.-Ж. Руссо).
42. Сутнісні ознаки виховної системи Й.-Г. Песталоцці.
43. Вплив педагогічної теорії Й. Ф. Гербарта на подальший розвиток теорії і практики виховання в багатьох країнах.
44. Ф. Дістервег – основоположник розвивального і виховного навчання.
45. Особливості методики дошкільного виховання Ф. Фребеля.
46. Теорія «громадського виховання» і «трудової школи» та їх вплив на сучасні системи навчання й виховання.
47. Феномен М. Монтесорі та її теорії вільного виховання.
48. Експериментальна педагогіка, педагогіка особистості, їх зв'язок із психологією та сучасною психопедагогікою.
49. Методологічні й дидактико-методичні основи вальдорфської педагогіки.
50. Загальна характеристика підготовки підростаючих поколінь до майбутнього життя у період палеоліту.
51. Особливості виховання дітей у трипільської культурі.
52. Охарактеризувати стан освіти на території України в княжу добу.
53. Передумови розвитку педагогіки у Київській Русі княжої доби.
54. Розвиток шкільництва на українських землях після хрещення Русі. Педагогічна діяльність церкви та монастирів України.
55. Роль Ярослава Мудрого у розвитку освіти.
56. Педагогічна цінність «Повчання» Володимира Мономаха.
57. Дати характеристику першій системі народної освіти в Україні.
58. Особливості освітньої системи України у XVI-XVIII ст.
59. Основні засади педагогіки братських шкіл та простежити їх зв'язок із сучасною педагогікою.
60. Роль козацької педагогіки у становленні національної системи патріотичного виховання молоді.

61. Стан української освіти та педагогіки у складі Російської імперії.
62. Стан українська освіти та педагогіки на західноукраїнських землях на початку ХХ ст.
63. Кирило-Методіївське товариство та його просвітницька діяльність.
64. Загальна характеристика законодавчих освітніх документів Української держави.
65. Основні напрями модернізації сучасної української освіти.
66. Дати характеристику дидактичних ідей Я.-А. Коменського за книгою «Велика дидактика».
67. Внесок педагогів епохи Просвітництва у розвиток дидактики.
68. Ідеї Й.-Г. Песталоцці, Й.-Ф. Гербарта, Ф.-А.-В. Дістервега, що сприяли розвитку дидактики.
69. Внесок К. Ушинського у дидактику.
70. Дидактика, об'єкт і предмет дидактики.
71. Сутність дидактичної категорії навчання, його функції та складові.
72. Характеристика дидактичної категорії освіта.
73. Система освіти в Україні.
74. Сутність і мета дошкільної і загальної середньої освіти.
75. Завдання і напрями позашкільної освіти.
76. Загальна характеристика професійної освіти та основні напрями її реформування в Україні.
77. Сутність та основні положення Концепції профільного навчання.
78. Поняття змісту освіти. Обґрунтувати особистісну зорієнтованість змісту освіти.
79. Сутність змісту загальної середньої освіти та дати характеристику його компонентів.
80. Поняття навчальний процес, викладання, учіння.
81. Компоненти і функції навчального процесу та їх реалізація в освітній практиці.
82. Порівняльна характеристика процесів пізнання і навчання.
83. Основні дидактичні закономірності.
84. Характеристика основних дидактичних принципів та шляхів їх реалізації в освітньому процесі.
85. Поняття форми навчання в сучасній педагогіці.
86. Сутність колективної й індивідуальної форм навчання.
87. Класно-урочна форма навчання.
88. Поняття методу навчання. Класифікація методів навчання за особливостями навчально-пізнавальної діяльності учнів.
89. Особливість та дієвість класифікації дидактичних методів Ю. К. Бабанського?.
90. Класифікація методів навчання за П. І. Сікорським.

91. Особливості активних методів навчання.
92. Критерії вибору навчальних методів.
93. Поняття технологія, педагогічна технологія, технологізація педагогічного процесу.
94. Загальна характеристика особистісно орієнтованих технологій.
95. Дидактична цінність технології проектного навчання.
96. Актуальність застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі.
97. Поняття виховання, виховний процес, виховна система.
98. Основні компоненти процесу виховання.
99. Об'єктивні та суб'єктивні чинники виховання.
100. Критерії оцінювання ступеню вихованості людини.
101. Етапи виховного процесу та їх послідовність.
102. Основні напрями виховної роботи в закладі освіти та їх основні завдання.
103. Сутність античних та середньовічних систем виховання.
104. Особливості системи виховання в колективі А. С. Макаренка.
105. Сутність та особливості самовиховання людини.
106. Закономірності виховання, їх зв'язок із процесом навчанням.
107. Принципи виховання.
108. Сутність цілеспрямованості виховання та його зв'язку із життям.
109. Принцип поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самодіяльністю учнів.
110. Виховне значення педагогічної вимогливості на основі принципу поваги до особистості дитини та її поєднання з розумною вимогливістю до неї.
111. Виховні принципи опори на позитивне в людині, виховання у праці та виховання особистості в колективі.
112. Як реалізується в педагогічному процесі принцип комплексного підходу ц вихованні?
113. Обґрунтувати важливість принципу індивідуального підходу до кожного вихованця для успішного виховного процесу.
114. У чому полягає систематичність, послідовність і наступність виховного процесу?
115. Сутність національних принципів виховання та їх характеристика.
116. Методи виховання, прийоми виховання, засоби виховання, способи виховання.
117. Класифікація методів виховання за здатністю слугувати формуванню особистості вихованця згідно з ідеалами суспільства.
118. Класифікація методів виховання за В. О. Сластьоніним.

119. Особливості класифікації методів виховання за спрямованістю вихованого впливу.
120. Сутність класифікації методів виховання за С. У. Гончаренком.
121. Загальна характеристика методів виховання на основі їх характеру впливу на вихованця.
122. Загальний зміст та умови ефективного використання у виховному процесі методів безпосереднього виховного впливу.
123. Чинники впливу на вибір методів виховання.
124. Переконавання як метод безпосереднього виховного впливу та умови його ефективного застосування.
125. Метод прикладу. За яких умов його використання буде найбільш ефективним?
126. Виховні особливості методу вправ.
127. Психолого-педагогічна сутність методу заохочення як методу безпосереднього виховного впливу.
128. Метод покарання як система засобів і прийомів впливу на вихованців, які порушують моральні норми. Особливості застосування методу примусу.
129. Форми виховної роботи та їх педагогічний зміст.
130. Загальна характеристика форм позакласної виховної роботи.

ЗМ 5-7

1. Предмет і завдання педагогічної психології.
2. Методи педагогічної психології.
3. Концепції педагогічної психології.
4. Взаємини вчителя і учня як фактор ефективності навчального процесу. Характеристика продуктивних та конфліктних взаємин між старшокласником і вчителем, їх вплив та наслідки для розвитку особистості та результатів навчання.
5. Соціально-психологічні фактори, умови та передумови виховання. Роль учителя у створенні умов для розвитку особистості школяра.
6. Основні соціально-економічні чинники виховання та самовиховання школяра.
7. Соціально-психологічні механізми виховання та самовиховання школярів.
8. Сучасні соціально-психологічні проблеми виховної роботи з учнями молодшого, підліткового та старшого шкільного віку.
9. Психологічні основи виховання молодших школярів: чинники, механізми, умови.
10. Психологічний аналіз типових помилок вчителя у вихованні молодшого школяра.

11. психологічні основи у вихованні старших підлітків (чинники, механізми, умови, тощо). Психологічний аналіз типових помилок у вихованні підлітків.
12. Педагогічне керівництво самовиховання підлітками та старшокласниками.
13. Охарактеризуйте соціально-психологічні умови самоствердження старшокласників у навчанні.
14. Робота вчителя по забезпеченню самоствердження старшокласника у навчанні.
15. Психологічні основи забезпечення у навчанні розвитку пам'яті, уваги у юнацькому віці.
16. Розвиток індивідуальних особливостей мислення в юнацькому віці. Психологічні основи забезпечення цього розвитку.
17. Соціально-психологічні та педагогічні умови організації самостійної навчальної діяльності старшокласників на уроці. Організація самоосвіти старшокласників.
18. Соціально-психологічні показники готовності випускника школи до самостійного життя. За якими ознаками, вчинками, діями, показниками Ви оцінюєте цей рівень?
19. Психологічна структура навчальної діяльності.
20. Психологія навчальної діяльності вчителя.
21. Фактори ефективності навчання.
22. Мотиви навчання сучасних підлітків та старшокласників.
23. Соціально-психологічні умови для розвитку пізнавальних інтересів у підлітків та старшокласників.
24. Знання вчителя особистості учня як фактор здійснення індивідуального підходу у навчанні?
25. Психологічні основи індивідуального підходу у навчанні до учнів із холеричним темпераментом.
26. Психологічні основи індивідуального підходу у навчанні до учнів із меланхолічним темпераментом. Типові труднощі та помилки вчителів у роботі з учнями, яким притаманний цей тип темпераменту.
27. Психологічні основи індивідуального підходу у навчанні до учнів із сангвінічним темпераментом.
28. Типові труднощі та помилки вчителів у роботі із учнями, яким притаманний цей тип темпераменту.
29. Психологічна характеристика різних видів навчання. Критерії виділення цих видів. Оцінка їх ефективності.
30. Характеристика педагогічної діяльності, її структура, зміст.
31. Вчитель як суб'єкт професійної діяльності: мета, мотиви, педагогічні дії, результат, особливості саморегулювання.

32. Структура педагогічних здібностей.
33. Психологічні основи індивідуального підходу у навчанні до учнів із флегматичним темпераментом.
34. Типові труднощі та помилки вчителів у роботі з учнями яким притаманний цей тип темпераменту.
35. Професійне самовиховання вчителя вашого фаху: зміст, програми, методи самовиховання, критерії та показники ефективності професійної діяльності вчителя.
36. Стилі педагогічної діяльності. Характеристика оптимального стилю педагогічної діяльності.
37. Психологічні особливості адаптації молодого вчителя до роботи в школі: зміст та сфера адаптації, позитивні та негативні чинники адаптації до реальних умов професійної діяльності.
38. Опишіть стиль педагогічної діяльності улюбленого вами вчителя.
39. опишіть стиль педагогічної діяльності улюбленого вами викладача факультету.
40. Опишіть стиль діяльності вчителя з яким найчастіше конфліктували ваші однокласники.
41. Опишіть як здійснювали диференціацію навчання вчителів з вашого фаху.
42. Опишіть стиль навчання однокурсника-відмінника.
43. Опишіть ставлення однокурсників до вивчення психологічних дисциплін.
44. Опишіть ставлення однокурсників до вивчення педагогічних дисциплін.
45. Опишіть особливості ваших педагогічних здібностей та складіть програму їх розвитку.
46. Опишіть особливості ваших дидактичних здібностей та складіть програму їх розвитку.
47. Опишіть особливості ваших організаторських здібностей та складіть програму їх розвитку.
48. Психологічні механізми становлення і розвитку особистості як соціально-психологічної та духовної цілості.
49. Духовний розвиток особистості. Активність і розвиток особистості (включення в життя суспільства, групи, соціальні зв'язки).
50. Мета і задачі виховання на сучасному етапі розвитку суспільства в Україні.
51. Етапи, стадії розвитку властивостей особистості.
52. Особливості переходу зовнішнього виховного впливу у внутрішню систему самоуправління і самовиховання – інтеріоризація.

53. Самовиховання, самовдосконалення – вищий результат інтеріоризації.
54. Мета самовиховання, завдання та психологічні механізми самовиховання.
55. Форми і методи самовиховання.
56. Виховні впливи, їх роль в процесі виховання.
57. Вікові закономірності виховання. Критерії вихованості дітей різного віку.
58. Психологія виховання характеру школярів.
59. Педагогічні здібності.
60. Педагогічна рефлексія.

14.Рекомендована література

Методична

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча програма дисципліни.
3. Запитання для проведення заліку.
4. Плани семінарських занять.

Базова

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
2. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті : затв. Указом Президента України від 17 квітня 2002 р., № 347/2002 // Освіта. — 2002. — № 26. — С. 2–4.
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.
4. Бабанский Ю. К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе / Ю. К. Бабанский. — М. : Просвещение, 1985. — 208 с.
5. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. / І. Д. Бех. — Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади. — К. : Либідь, 2003 — 280 с.
6. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Педагогічна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2006
7. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання / Г. Ващенко. — К. : Укр. вид. спілка, 1997. — 415 с.

8. Власова О. І. Педагогічна психологія: Навч. пос. – К.: Либідь, 2005
9. Волкова Н. П. Педагогіка : посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Н. П. Волкова. — К. : Академія, 2001. — 567 с.
10. Галузяк В. М. Педагогіка : навч. посібник / В. М. Галузяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. — Вінниця : Вид-во ТОВ «Планер», 2012. — 400 с.
11. Пидкасистый П. И. Педагогика : учебн. пособие для студ. пед. вузов и пед. колледжей / П. И. Пидкасистый. — М. : Педагогическое общество России, 1998. — 640 с.
12. Продайко В. М., Учитель І. Б. Педагогічна психологія. Ч. 1.: навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – 54 с.
13. Савчин М. Соціальна педагогічна психологія. – Дрогобич, ВІДРОДЖЕННЯ, 1998
14. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вузів. / М. М. Фіцула. — К. : Академія, 2005. – 560 с.
15. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посібник / В. В. Ягупов. — К. : Либідь, 2002. — 560 с.

Допоміжна

1. Бабанский Ю. К. Избранные педагогические труды / [сост. М. Бабанский]. — М. : Педагогика, 1989. — 560 с.
2. Беспалько В. П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения / В. П. Беспалько. — М. : ИПО МО России, 1995. — 336 с.
3. Васянович Г. П. Педагогічна етика : навч. посібн. / Г. П. Васянович. — Львів : «Норма», 2005. — 344 с.
4. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. А. В. Петровского. – М., 1981.
5. Возрастная и педагогическая психология: Тексты. – М.: МГУ, 1992.
6. Выготский Л. С. Педагогическая психология. – М.: Педагогика-Пресс, 1996.
7. Гершунский Б. С. Философия образования для XXI века : учеб. пособие для самообразования / Б. С. Гершунский. — М. : ПОР, 2002. — 512 с.
8. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 374 с.

9. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях : навч. посіб. / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія. – К. ; Вінниця : Планер, 2005. — 366 с.
10. Зимняя И. А. Компетентностный подход в образовании / И. А. Зимняя // Проблемы качества образования : матер. XIV Всерос. совещ. — Кн. 2. — М., 2004. — С. 6–12.
11. Зимняя И. А. Педагогическая психология. — М.: Логос, 2000
12. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії : монографія / І. А. Зязюн. — Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. — 608 с.
13. Лернер И. Я. Философия дидактики и дидактика как философия / И. Я. Лернер. — М. : РОУ, 1995. — 194 с.
14. Лефрансуа Ги. Прикладная педагогическая психология. — СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2005
15. Подласый И. П. Педагогика : 100 вопросов – 100 ответов : учеб. пособие для вузов / И. П. Подласый. — М. : ВЛАДОС-пресс, 2004. — 365 с.
16. Пометун О. І. Навчання в дії : навч.-метод. посіб. / О. І. Пометун, А. О. Панченков, Т. О. Ремех. — К. : Вид-во АПН, 2003. — 71 с.
17. Семіченко В. А. Психологія педагогічної діяльності. – К.: Вища шк., 2004
18. Слостенин В. А. Педагогика : инновационная деятельность / В. А. Слостенин, Л. С. Подымова. — М. : Магистр, 1997. — 224 с.
19. Талызина Н. Ф. Педагогическая психология. — М.: Академия, 1998.

15. Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України : сайт [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://mon.gov.ua/>
2. Національна академія педагогічних наук України : сайт [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://naps.gov.ua/>
3. Віртуальний університет ЛДУ БЖД [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://virt.ldubgd.edu.ua/>

